

περ, ὡς μοι φαίνεται, παρέχουσιν ἀνύποπτον μαρτυρίαν περὶ τῆς πρώτου ἐποχῆς τῶν τάφων. Ὡς ἐνθυμισθε, Κύριοι, τὰ ερείπια τῶν Μυκηναίων συνίστανται ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τείχους τῆς ἀκροπόλεως καὶ τοῦ πρὸς νότον ἐκτεινομένου προτειχίσματος. Ὁ ἐκ λιθίνων πλακῶν περιβόλος ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀνεκαλύφθησαν οἱ τάφοι, κεῖται ἐν τῷ προτειχίσματι. Τοῦτου δὲ μέρος εἶνε καὶ ἡ πύλη τῶν λεόντων, ἧς ἡ ἀνάγλυπτος διακόσμησης, τὸ ἀρχαιότατον ἐπὶ ἑλληνικοῦ εἰδάφους ὑπάρχον γλυπτικὸν ἔργον, οὐδαμῶς σχετίζεται πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς τέχνης καὶ ὑπερ ἕνεκα τοῦ ξενικοῦ καὶ ἀσιανῶ ἔργα ἐνθυμίζοντος χαρακτῆρος αὐτοῦ ἤδη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐγέννησε τὴν παράδοσιν, ὅτι ἡ πύλη ἀνοικοδομήθη ὑπὸ ξένων, ἐκ τῆς Ἀσίας ἐλθόντων τεκτόνων. Ἡ πύλη τῶν λεόντων ἐπομένως ἀπεδόθη ἐκ πρώτης ἀρχῆς καὶ ἄνευ ἀντιρρήσεως εἰς τοὺς πρὸ Ὀμήρου χρόνους. Εἶτα, ἐκ τεχνικῆς ἀπόψεως δρθῶς, ὡς μοι φαίνεται, παρετηρήθη, ὅτι οἱ τάφοι ἕνεκα τῆς πρὸς τὴν πύλην θέσεώς των, πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀρχαιότεροι ταύτης καὶ τοῦ μετ' αὐτῆς συνεχομένου τείχους καὶ ὅτι τὸ δυτικὸν προτειχίσμα εἶνε πιθανῶς ἐπέκτασις τοῦ ἀρχαίου στενωτέρου περιβόλου τῆς ἀκροπόλεως.¹ Ὅθεν, ἂν ἦνε δρθῆ ἡ γνώμη, ὅτι ἡ πύλη τῶν λεόντων εἶνε προγενεστέρη τῶν δμηρικῶν χόνων δικαιοῦμεθα καὶ δὴ ἀναγκαιῶς ἀφείλομεν ἀνγκάγωμεν τοὺς τάφους εἰς τοὺς πρὸ τοῦ 10^{ου} αἰῶνος χρόνους, καθ' οὓς δηλαδὴ αἱ ἑλληνικαὶ ἀκται, κατὰ τὴν παράδοσιν, κατρωκοῦντο ὑπὸ ξένων ἐποίκων.

Ἀποδίδοντες εἰς ἐποικίσαντας Κῆρας τοὺς τάφους Μυκηναίων καὶ Σπάτα παύομεν τοῦ νὰ θεωρῶμεν αἰνιγματώδες τὸ περιεχόμενον αὐτῶν. Ἐάν δ' ὡς ἐκ τούτου ἀπόλλυται τὸ διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς τέχνης διάφορον τῶν ἐνταφίων κτερισμάτων, οὐχ ἦττον μεγίστην αὐτὰ κτώνται σημασίαν διὰ τὴν ἱστορίαν τῶν ἔθνων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Οὕτω τὰ κατὰ τοὺς κατοικισμούς τῶν λαῶν, ἀ ἐξ ὀλίγων διεσπαρμένων εἰδήσεων ἐγνωρίζομεν, βεβαιοῦνται νῦν ἀπροσδοκῆτως, ἐποχὴ δὲ πολιτισμοῦ, ἧς τὰ ἀβέβηια ἔχγη ἐπιστεύομεν ὅτι διαβλέπομεν διὰ τοῦ πλοῦ τῆς μυθικῆς παραδόσεως, πρόκειται νῦν ἐν πραγματικότητι ἐναργῆς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν. Μόνον δυνάμει τοῦ ὑπερέρου αὐτῶν πολιτισμοῦ ἠδυνήθησαν οἱ ἐξ ἀνατολῶν δμηθέντες ἐποικοὶ νὰ ἐπιβῶσι καὶ ἐγκατασταθῶσι σταθερῶς ἐν τῇ ἑλληνικῇ παραλίᾳ. Φύλα δὲ πολεμικὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ θὰ ἦσαν τὰ ἀπὸ κεφαλῆς μέγχι ποδῶν τοὺς νεκροὺς αὐτῶν διὰ χρυσοῦ καλύ-

1. Ἴδε Adler, Arch. Zeitung 1876, σ. 194. Τὰ ἐπιτύμια ἀνάγλυφα συγχρινόμενα κατὰ τὴν τεχνοτροπίαν πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς πύλης τῶν λεόντων, φαίνονται ἀρχαιότερα. Τὸ πρωτότυπον τοῦ κίονος τῆς πύλης τῶν λεόντων ἀνευρίσκεται μεταξὺ τῶν ἀρχαιοτήτων τοῦ Σπάτα: Ἀθήνιον, Τόμος 6, φυλλ. 3, πίν. 5, 60.

πτοντα καὶ τοὺς τάφους ὡς ὀπλοθήκας ἐξαρτόντα. Οὐδ' ἀπίθανον θεωρῶ, ὅτι ἡ πρὸ τῶν Δωρικῶν χρόνων ἀργεῖα βασιλικὴ γενεὰ κατήγετο ἀπὸ τῶν ξένων ἐποίκων. Διότι πιθανῶς καὶ μετὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου οἱ ξένοι ἐποικοὶ δὲν ἐδιώχθησαν, ἀλλὰ συνανέμιχθησαν μετὰ τοῦ ἀρχαίου ἰθαγενοῦς πληθυσμοῦ. Τὴν ἐξελληνίσιν τοῦλάχιστον τῶν νήσων δὲν δύναται τις νὰ νοήσῃ ἐπελθοῦσαν ἄλλως, ἢ διὰ τῆς ἐποικίσεως καὶ τῆς συγχυνοῦσεως. Ἀκραφνῆς δὲ καὶ ἀμιγῆς καταγωγή εἶνε δι' ἕνα λαὸν πλεονέκτημα ἀμφίβολον. Διότι, ἐνῶ συνήθως ἔθνη, ἅτινα ἐν ἀλαζονικῷ φρονήματι ἀπέχουσι πάσης ἀναμίξεως μετ' ἀλλοφύλου αἵματος, μετὰ βραχεῖαν ἀκμὴν σπεύδουσι πρὸς πρόωρον παραμῆν, τοῦναντίον ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐκείνοι οἱ λαοὶ ἀπεδείχθησαν ἀνεκαθεν ζωτικώτατοι καὶ πρὸς πολιτισμὸν εὐφύεστατοι, ὅσοι εἶχον τὴν ἰκανότητα τοῦ προσλαμβάνειν καὶ ἀφομοιοῦν πρὸς ἑαυτοὺς ξένα στοιχεῖα. Οἱ Ἕλληνας διεφύλαξαν τὴν δύναμιν ταύτην μέχρι τῆς σήμερον. Ἐντούτῳ δ' ἔγκειται, κατ' ἐμὲ, μία τῶν ἀσφαλεστάτων ἐγγυήσεων ὑπὲρ τῆς μελλούτης ἀναπτύξεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.

ΔΙΗΛΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΕΝ ΚΟΒΕΝΤ-ΓΑΡΔΕΝ¹

Α'

Πρὸ τριῶν ἐτῶν, ἅμαξά τις ἕστατο περὶ τὴν μεσημβρίαν πρὸ τοῦ μεγάλου θεάτρου τῆς Φιλαδελφείας. Γυνὴ εἰκοσιπενταετής ὠρασιότατη καὶ πενηθοροῦσα κατέβη ἀπὸ τῆς ἀμάξης καὶ τείνουσα τὴν χεῖρα πρὸς γέροντά τινά καθήμενον εἰς τὸ βάθος τῷ ἀπηθήνυε λέξεις τινὰς εἰς ξένην γλῶσσαν. Ὁ γέρον κατέλιπε τὴν θέσιν του, ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς νεαρᾶς γυναικὸς καὶ ἐξῆλθε καὶ αὐτὸς τῆς ἀμάξης. Διέβαινον τότε ἐγὼ τυχαίως ἐκείθεν καὶ ἐμελλον νὰ ἐξακολουθήσω τὴν πορείαν μου, ὅτε ῥίπτων τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ πολιοῦ ἀνδρὸς, ὅστις ἐπερείδετο ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς νέας καὶ ὠραίας κυρίας, κατελήφθη ὑπὸ ἐκπλήξεως ἅμα καὶ περιεργείας.

Εἶχεν ἑκφρασιν ἡ μορφή του βαθυτάτης μελαγχολίας, ἧτις μὲ διέθεσε κακῶς. Βλέπων αὐτὸν ἐνόησα ὅτι ὁ ἀπελπισμὸς μᾶλλον ἢ ἡ ἡλικία εἶχε βαθουλώσει τοὺς ὀφθαλμούς του, ῥυτιδώσει τὸ μέτωπόν του καὶ λευκάνει τῆς κεφαλῆς του τὰς τρίχας.

Ὁ ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐκ πρώτης ὄψεως γέρον, ἀλλ' ἂν τὸν παρετήρεις προσεκτικῶς θὰ ἐμάντευες ὅτι ἦτο νέος ἔτι. Τῷ ὄντι, τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἔμαθον ὅτι εἰσῆρχετο εἰς τὸ τεσσαρακοστὸν ἐβδόμον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἐπλησίασα πρὸς αὐτὸν, μὲ παρετήρησε καὶ ἐφρικίασα τὸσον ἦτο ἀπλανὲς καὶ βαρὺ τὸ βλέμμα του.

— Ἐλθέ, Φράγκ, τῷ λέγει ἡ νεαρὰ γυνὴ διὰ φωνῆς γλυκυτάτης καὶ σχεδὸν ἀγγελικῆς.

1. (Θεῖαιρον τοῦ Λονδῶνου).

Ἐκείνος ὑπήκουσεν ὡς παιδίον καὶ τὴν ἡκολούθησεν. Ἀμφότεροι δ' εἰσήλθον εἰς τὸ θέατρον.

— Ποία εἶνε αὐτὴ ἡ κυρία; ἐτόλμησα νὰ ἐρωτήσω τὸν ὑπρέτην, ὅστις εἶχεν ἀνοίξει τὴν θυρίδα τῆς ἀμάξης.

— Εἶνε ἡ σινιόρα Στέλλα Μόντη, μοὶ ἀπήντησεν εὐγενῶς.

— Ἡ περιφημὸς ἰταλὶς ἠθοποιὸς, ἥτις θὰ παραστήσῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην;

— Μάλιστα, κύριε.

— Καὶ ὁ κύριος, ὅστις τὴν συνοδεύει;

— Ἐνας τρελλὸς ὁ δυστυχῆς.

— Εἶνε πατὴρ τῆς ἴσως;

— Ὅχι.

— Σύζυγός τῆς;

— Ὅχι.

— Ποῖος λοιπὸν εἶνε;

— Δὲν ἤξεύρω.

— Εἶθε ἀπὸ πολλοῦ χρόνου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας;

— Ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν.

— Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος; . . .

— Τὸν βλέπω πάντοτε μαζί τῆς τὸν ἄγει μεθ' ἑαυτῆς παντοῦ, ὅπου ὑπάγει, δὲν τὸν ἀφίνει οὐδὲ στιγμὴν τὸν περιποιεῖται ὡς ἂν ἦτο πατὴρ τῆς καὶ τὸν ἀγαπᾷ ὡς σύζυγόν τῆς φροντίζει περὶ αὐτοῦ καὶ τὸν προστατεύει ὡς φροντίζει ἡ μήτηρ περὶ τοῦ τέκνου τῆς. Δὲν ἤξεύρω τίποτε ἄλλο.

— Περίεργον! ἐσκέφθην. Εὐχαρίστησα τὸν ὑπρέτην καὶ ἐπορεύθην εἰς τὴν οἰκίαν μου, διανοούμενος νὰ παρευρεθῶ τὴν ἐφεξῆς δευτέραν εἰς τὸ θέατρον, ἔνθα ἔμελλε νὰ παραστήσῃ ἡ περιβήτητος τραγικὴ ἠθοποιὸς Στέλλα Μόντη. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν κατώρθωσα νὰ μοὶ ἐπιτραπῇ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ νὰ παρευρεθῶ εἰς τὰς δοκίμας. Ἐκάθησα ἐντὸς κενοῦ θεωρείου καὶ περιέμενον.

Ἡ Στέλλα ἐνεφανίσθη. Συνοδεύετο ὑπὸ τοῦ γέροντος. Ἐζήτησε κάθισμα, τὸ ἀκούμβισεν εἰς μίαν γωνίαν τῆς σκηνῆς καὶ ἐτοποθέτησεν ἐκεῖ τὸν ταλαίπωρον τρελλὸν διὰ μυρίων τρουφεῶν θωπειῶν, διότι ὁ δυστυχῆς δὲν ἤθελε νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτῆς. Ἐπειτα ἤρχισεν ἐκεῖνη τὴν ἐπανάληψιν τοῦ μέρους τῆς.

Ἀκίνητος ἐπὶ τῆς ἔδρας του ὁ τρελλὸς τὴν παρηκολούθει διὰ τοῦ θαμβωμένου καὶ ἀπλανοῦς βλέμματός του καὶ παρετῆρει καὶ τὰς ἐλαχίστας αὐτῆς κινήσεις. Ἐνίοτε τῷ ἐμειδία ἡ ἠθοποιὸς καὶ ἐκείνος ἀπῆντα διὰ μειδιάματος δηλοῦντος τὴν ἀποπλάνησιν τοῦ πνεύματος.

Παρετῆρησα μετὰ προσοχῆς τὴν νέαν. Ἦτο ὑψηλὴ, μελαγχροινὴ, πλήρης κομψότητος. Ἰσπανικὸν μάλλον ἢ ἰταλικόν, ὁμοίαιζε πρὸς τὰς ὠραίας ἐκείνας παρθένους, αἵτινες ἐξήλθον ἀπὸ τοῦ θείου χρωστήρος τοῦ Μουρίλλου. Θερμὸν αἶμα ἐκούχλαζεν ὑπὸ τὴν ἀριστοκρατικὴν ὠχρότητα τοῦ

προσώπου τῆς, τὸ ὁποῖον ἐνόμιζες ὅτι τὸ ἐχρῶσων αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου τῆς Μαδρίτης. Ἡ μελανὴ τῆς κόμη εἶχε τὸν αἰολόχρουν ἀπαυγασμὸν τοῦ γαγατοῦ, τὸ δὲ στόμα τῆς, θαυμασιῶς διαγεγραμμένον, τὴν νεαλὴ ἐρυθρότητα τοῦ κυνορρόδου. Πάντοτε σχεδὸν καταίθασμένα, ὡςτις σεμνὴ καλύπτρα, αἱ μακροὶ τῆς καὶ ἐβενώδεις βλεφαρίδες, ἐπέχυνον δύο χαριτωμένας σκιάς καὶ ὑπεγλύκαινον τῶν ὀφθαλμῶν τῆς τὴν λάμψιν, ἥτις ἐγένετο φλόξ ὅταν ζωηρά τις συγκίνησις, ἐκπληξίς, ἐνθουσιασμὸς, χαρὰ, ἐβράδυνεν ἢ ἐπετάχυνε τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας τῆς. Αἱ χεῖρές τῆς ἦσαν λευκότεραι κρῖνου νεοφυοῦς, οἱ δὲ λεπτοφυεῖς τῆς δάκτυλοι ἐφαίνοντο ὅτι μόνον διὰ τὰ πλήκτρα τοῦ κλειδοκυμβάλου ἦσαν πλασμένοι. Περὰ ἦσαν οἱ μικροὶ τῆς καὶ κούφοι πόδες, οἵτινες ἔπρεπε νὰ εἶχον ὑποπόδιον τὰς χώρας, ἔνθα στίλβουσι τὰ ἄστρα, τὰ ἄνθη τοῦ οὐρανοῦ.

Ἡ προγύμνασις προσήγγιζεν εἰς τὸ τέλος, ὅτε αἴφνης ἠγέρθη ὁ τρελλὸς, ὤρμησε πρὸς τὴν ἠθοποιὸν καὶ μετὰ φωνῆς τρομερᾶς καὶ συγκινητικωτάτης

— Τὸν υἱόν μου! ἀπόδος μοι τὸν υἱόν μου ἀνέκραξεν.

Ἡ φωνὴ του εἶχε τόνον ἀληθείας τόσον φοβερὸν, ὥστε ἐρρικιάσαμεν ἅπαντες.

— Μὴ φοβεῖσθε, εἶπεν ἐκεῖνη πρὸς τοὺς περὶ αὐτὴν, οἵτινες μετὰ τρόμου εἶχον ἀπομακρυνθῆ, δὲν εἶνε ἐπιφοβὸς, ὀλίγαι λέξεις θὰ τὸν καθησυχάσωσι.

Συγχρόνως ἐπλησίασε πρὸς τὸν γέροντα, τῷ ἐψιθύρισε δύο τρεῖς φράσεις εἰς ξένην γλῶσσαν καὶ ἡ ὀργή, ἥτις ἀνεψύχου τὴν μορφήν τοῦ παρὰφρονος κατεστάλη ὡς ἐκ μαγείας, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐπλήθησαν δακρῶν καὶ ἔπειτα εὐπειθῆς ὡς παιδίον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του καὶ ἐκάθισεν.

Ἡ Στέλλα Μόντη μετὰ μνηδὸς διαμονὴν ἐν Φιλαδελφείᾳ, κατέλιπε τὴν πόλιν ἐκείνην πορευομένη εἰς τὴν Πορτογαλίαν καταλιπούσα ἡμῖν πολὺν τὸν θαυμασμὸν ἐπὶ τῇ ἐξαισίᾳ αὐτῆς τέχνῃ. Δὲν εἶχον δ' εἰσέτι λησμονήσει τὸ ἐπεισόδιον τοῦ δυστυχοῦς παρὰφρονος, ὅτε μετὰ δύο ἔτη ἐκ τύχης ἔμαθον τὰς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένας παραδόξους λεπτομερείας, τὰς ὁποίας καὶ παραδίδω εἰς τὴν δημοσιότητα.

B'

Εἰκοσιπέντε περίπου ἔτη πρὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἀρχίζει τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς παρούσης ἱστορίας, γερμανὸς τις ἠθοποιὸς φέρων τὸ ψευδώνυμον Ῥοβέρτος Σμιδτ, πράγματι δὲ ὀνομαζόμενος Φράγκ Βάρνερ, ἐμπαθῶς ἀγαπᾷ τὴν γυναῖκά του καὶ ἐπίσης ὑπ' αὐτῆς ἀνταγαπώμενος, μετὰ χαρᾶς ἐθυσίαζε χάριν αὐτῆς τὴν δόξαν του καὶ τὴν τέχνην, ἥτις τὸν εἶχε λαμπρύνει. Μετὰ ἓν ἔτος ἡ κυρία Βάρνερ ἔτεκεν

υῖόν. Ἦτο δὲ δεκαπενταέτης ὁ υῖός της, ὅτε ἡ κυρία Βάρνερ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς καλλονῆς της ἀπέθνησκε καταλείπουσα ἄρατον λύπην εἰς τὸν ἄνδρα της καὶ εἰς τὸ τέκνον της.

Ὁ Φράγκ ἐπώλησε τότε τὸ μεταξουργεῖόν του, εἰς ὃ εἶχεν ἐπιδοθῆ ἀφ' οὗ κατέλιπε τὴν σκηνὴν, ἵνα φροντίσῃ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τοῦ Ἀλβέρτου (οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ υῖός του), τῆς μόνης του πλέον ἐν τῷ κόσμῳ ἀγάπης καὶ παρηγορίας. Ὅτε ὁ Ἀλβέρτος ἐγένετο εἰκοσιεὶς ἔτους, ὁ πατήρ του ἐσκέφθη νὰ τὸν νυμφεύσῃ μὲ τὴν κόρην ἑνὸς τραπεζίτου, παλαιοῦ τοῦ φίλου.

Ἐρωτηθεὶς περὶ τούτου ὁ νεανίας προθύμως ἀπεδέχθη τὰς σκέψεις τοῦ πατρὸς του, ἡ δὲ Μαργαρίτα, τὴν ὁποίαν κρυφία κλίσις εἴλυε πρὸς ἐκείνον, ὃν τῇ προώριζον ὡς σύζυγον, μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἤκουσε τὸ πρᾶγμα. Ὁ Ἀλβέρτος εἶχε σχεδὸν συναχστραφῆ μετὰ τῆς Μαργαρίτας καὶ ἠθλάνετο πρὸς αὐτὴν τὴν τρυφεράν ἐκείνην ἀδελφικὴν ἀγάπην, ἥτις τόσον συχνὰ ἀπατᾷ τὴν καρδίαν καὶ ὁμοιάζει τὸσον πρὸς τὸν ἔρωτα, ὥστε καὶ ἠδύνατό τις νὰ τὴν ἐπονομάσῃ δίδυμον αὐτοῦ ἀδελφῆν. Καὶ ὅμως ἄβυσσος ὄλη τὴν χωρίζει ἀπὸ τοῦ ἔρωτος. Ὁ Ἀλβέρτος, οὐ οἱ ὀφθαλμοὶ δὲν εἶχον ποτὲ σταματήσει παρὰ ἐπὶ τῆς Μαργαρίτας καὶ τοῦ ὁποίου τὴν καρδίαν δὲν εἶχεν ἀκόμη ταράξει ὁ ἦχος τῶν βημάτων ἀγαπωμένης γυναικὸς, εὐκόλως ὑπέθεσεν ὅτι ἦσαν ἔρωτος συγκινήσεις αἱ συγκινήσεις ἐκεῖναι αἱ γλυκεῖαι, ἃς ἤντλει ἐκ τῆς πρὸς τὴν Μαργαρίταν ζωηροτάτης φιλίας. Ἄλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ του ταχέως ἠνεώχθησαν καὶ εἶδον τὸ φῶς τῆς ἀληθείας. Συνέβη δὲ τοῦτο ὡς ἑξῆς.

Ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος λόγος πολὺς ἐγένετο ἐν Βιέννῃ περὶ τῆς εὐεργετικῆς παραστάσεως, ἥτις ἔμελλε νὰ λάβῃ χώραν ἐν τῷ μεγάλῳ θεάτρῳ ὑπὲρ αἰοδοῦ διασήμευ μελλούσης ν' ἀναχωρήσῃ τῇ ἐπαύριον τῆς παραστάσεως ταύτης. Τὰ ἄριστα πρόσωπα τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ βαλλέτου ἠγγέλονται ὡς μέλλοντα νὰ μετάσχῃσι τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης ἑορτῆς, ἣν προσέφερεν ἡ ἀριστοκρατία τῆς τέχνης πρὸς τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ πλοῦτου καὶ τοῦ γένους. Πλείστη θὰ ἦτο ἡ συρροή. Ἡ διάσημος τραγικὴ τεχνίτρια τοῦ Λονδίνου, ἡ μίστρις Δάβιδσον, ἡ βασίλισσα τοῦ θεάτρου τοῦ Κόβεντ-Γάρδεν, ἠθέλησε καὶ αὐτὴ ν' ἀποτίσῃ φόρον συμπαθείας πρὸς τὴν γόησσαν ἐκείνην ἥτις ἔμελλε μετ' οὐ πολὺ νὰ καταλίπῃ τὸν θαυμασμόν καὶ τὰ χειροκροτήματα τῆς μουσολήπτου πρωτεύουσας τῆς Αὐστρίας.

Καὶ ἦτο, κατὰ τὸ λέγειν ὄλων ὅσοι τὴν ἤκουσαν εἰς ξένη θεάτρα, ἡ θαυμασιωτάτη τεχνίτρια ἐξ ὄλων ποτὲ ἐκράτησαν τὸ σκῆπτρον τῆς δραματικῆς τέχνης ἡ ἠθοποιὸς ἐκείνη τῆς Ἀγγλίας, ἥτις τότε πρῶτον ἔμελλε νὰ ἐμφανισθῆ ἐπὶ τῆς βιενναίας σκηνῆς. Ὡς πρὸς δὲ τὴν καλλονὴν της, αἱ τολμηρόταται πρὸς πρᾶστα-

σιν αὐτῆς παρομοιώσεις, αἱ ὑπερβολικώταται εἰκόνας ἐφαίνοντο εἰς τοὺς ἰδόντας αὐτὴν ἀσθενεῖς καὶ ψυχρόταται. Μόνον τοῦ Κορνηλίου ὁ χρωστήρ θὰ ἠδύνατο ν' ἀπεικονίσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς χαρακτῆρας. Ἐφθασε τέλος ἡ ἀναμενομένη μεγάλη ἡμέρα. Τὸ θέατρον ἦτο λαμπρόν. Οὐδεμία θέσις κενή. Ἐβλεπες παντοῦ μεταξὺν καὶ τρίχαπτα, φῶτα καὶ ἀρώματα, ἄνθη καὶ βελουδά, χρυσὸν καὶ ἀδάμαντας. Εἰς ἓν θεωροῖον τῆς πρώτης σειρᾶς εἶχεν εἰσέλθει ὁ Φράγκ Βάρνερ, ὁ τραπεζίτης Μύλλερ μετὰ τῆς θυγατρὸς του Μαργαρίτας καὶ ὁ Ἀλβέρτος.

Παρεστάθη κατὰ πρῶτον ἐν τῷ μέσῳ τῶν γελώτων καὶ τῶν χειροκροτημάτων ἐν κομικῶν μελοδράμα. Ἄλλὰ καὶ τοι ἦτο λίαν ἐπιτυχῆς ἡ παράστασις πάντες εὗρισκον ὅτι τὸ μελοδράμα ἐκεῖνο ἦτο πολὺ μακρόν. Οὐδεὶς προσεῖχεν εἰς τὴν σκηνὴν, πάντες παρετήρουν τὰ παρασκήνια. Πότε θ' ἀρχίσῃ τὸ κύριον τοῦ θεάματος μέρος! Τέλος δευτέραν φοράν ἀνεπετάσθη ἡ αὐλαία.

Μετ' ὀλίγας στιγμᾶς ἐνεφανίσθη μία γυνὴ, μὲ δὲ φωνῇ ἀνέκραξε τὸ θέατρον. Τί ὤραία! Σταυρὸς ἀδαμάντων ἔστειλεν εἰς τὸν λαίμῳν της. Ἀπὸ τῶν ὤμων μέχρι τῶν ποδῶν της κατέπιπτεν εἰς εὐρείας πτυχᾶς ἱμάτιον ἐκ λευκοῦ κασμιρίου καὶ ἐκατέρωθεν τοῦ χιονολευκοῦ τούτου ἱματίου ἀνελίσσετο μέχρι τῶν ποδῶν της ἐπίσις, ἐν γραφικῇ ἀταξίᾳ, ἡ μακρὰ της ἐθνομίχρους κόμη.

Ἐπαίξε τῆς Ὀφελίας τὸ πρόσωπον ἐν τῷ Ἀμλέτω τοῦ Σαίξπηρ. Ἐκάθητο μελαγχολικῆ ἐπὶ ἀνακλίντρον, ἐπερείδετο ἐπὶ παρακειμένης τραπέζης. Ἀφελῶς ἐκρέματο ἡ μία της χεὶρ, ἡ δὲ ἄλλη ὑπεβάσταζε τὴν ὄχραν της καὶ κεκμηκυῖαν κεφαλήν. Ἐμεινε μίαν στιγμὴν ἀκίνητος, ἀτενῶς παρατηροῦσα ἔμπροσθέν της μὲ τὸ βλέμμα ἐκεῖνο τὸ τυφλὸν καὶ στυγνόν, τὸ ὁποῖον ἰδιάζει εἰς τὰς βαθυτάτας λύπας. Ἐπειτα χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς ἀγαλματώδους αὐτῆς ἀκίνησιος ἤρχισε νὰ πτενάξῃ μᾶλλον ἢ νὰ λαλῆ μὲ φωνὴν βραδεῖαν καὶ γλυκυτάτην στίχους τινας, οὓς διέτευμεν ἡ σιγή.

Αἶφνης ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ δύο φλόγες ἀνεπῆδησαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, ἔπειτα ὀρμῶσα εἰς τὸ μέσον τοῦ θεάτρου, ἤρχισε διὰ φωνῆς ἠγῆρας, διατόρου, εὐκρινούς, τὴν ποιητικὴν ἀφήγησιν τῆς τρίτης σκηνῆς. Φρικίαισι ἐνθουσιασμοῦ διέδραμεν ἅπαν τὸ θέατρον. Εἶχε παύσει ἀπὸ τοῦ νὰ λέγῃ καὶ τὴν ἤκουον ἀκόμη.

Ἡ συγκινήσις εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἔπακρον τριπλοῦν χειροκρότημα ἀντήχησε, πολυτελής ἀνθοδέσμη ἐρρίφθη ἀπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεωρείου, τὴν δὲ ἀνθοδέσμη ἐκείνην ἐπηκολούθησαν ἄπειραι ἄλλαι κατακλύσασαι τοὺς πόδας τῆς μεγάλης τραγωδοῦ.

Ὁ Ἀλβέρτος παρετήρει. Δὲν εἶχε διαλάβῃ τὴν

προσοχήν του ούτε μία κίνησις, ούτε μία λέξις, ούτε ἓν βλέμμα, ούτε ἓν μειδίαμα τῆς μίστρης Δάβιδσον. Ποτὲ θυγάτηρ ἀνθρώπων δὲν εἶχεν ἐπιφανῆ εἰς αὐτὸν τόσον ἐξαισία καὶ ἀπαστρέπτουσα, τόσον λαμπρά καὶ γοητευτικὴ. Ἦτο τόσον ἐξαλλος, τόσον ἐκτός ἑαυτοῦ πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν ἦτο ἢ Δάβιδσον, ὥστε οὐδὲ κἄν ἐνόησεν ὅτι πολλάκις ἐστρέφετο πρὸς αὐτὸν ἢ Μαργαρίτα, καταδασανίζομένη ὑπὸ πυρετώδους ταραχῆς.

Γ'

Ἐπανελθὼν οἴκαδὲ δ' Ἀλβέρτος, περιεπάτησεν ἐφ' ἱκανὴν ὥραν ἐν τῷ δωματίῳ του, ἔπειτα δὲ σύννοος καὶ κεκλιμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐκκῆσεν ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου.

Μετ' ὀλίγον ἠγέρθη, ἐπλησίασε πρὸς τὸ παράθυρον, ἀπέσυρε ταχέως τὰ παραπετάσματα, τὸ ἦνοιξε καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἐξώστην διὰ ν' ἀναπνεύσῃ. Ἦτο λαμπρὰ ἡ νύξ· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν εἶδεν οὔτε τὴν ὠχρὰν ἡμισέληνον, ἥτις διεγράφετο ἀργυρόχρους ἐπὶ τοῦ βαθυγαλάκου οὐρανοῦ, οὔτε τοὺς ἀστέρας τοὺς σπινθηροβολοῦντας εἰς τὸ στερέωμα. Πρὸ αὐτοῦ διήρχετο καὶ πάλιν διήρχετο ἀκαταπαύστως ἡ εἰκὼν τῆς Δάβιδσον. Καὶ μόνον πρὸς τὴν πρωΐαν, ὅτε τὸ πρῶτον φῶς τῆς αὐγῆς ἐπορφύρωνε τὸν οὐράνιον θόλον, καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τῶν συγκινήσεων ἐπορεύθη εἰς τὴν κλίνην, ἔνθα δὲν ἤργισεν νὰ κλείσῃ τὰ βλέφαρά του ὁ ὕπνος.

Ὅκτὼ ἡμέραι παρήλθον καὶ ὑπόκωφος μελαγχολία κατεβίβρωσκε τὸν Ἀλβέρτον.

Δύο αἰσθήματα ζωηρὰ ἐπάλαιον ἐν τῇ καρδίᾳ του· ὁ ἔρωσ, ὃν εἶχεν εἰς αὐτὴν ἐνσταλάζει ἢ Δάβιδσον καὶ ἡ πρὸς τὴν Μαργαρίταν ἀγάπη του. Μάτην ἐπειρᾶτο ν' ἀποδιώξῃ μακρὰν του τὴν εἰκόνα τῆς Ὁφελίας· αὕτη ἐπανήρχετο πεισματωδῶς. Καὶ ὅμως ἐξηκολούθει νὰ φοιτᾷ παρά τῃ μνηστῇ του, ἀλλ' ὡς ἐξ ἀνάγκης καὶ μετὰ βίας. Ὁ πατήρ του ἔβλεπε τὴν μεταβολὴν χωρὶς νὰ δύναται νὰ τὴν ἐξηγήσῃ. Ἡ Μαργαρίτα δὲν ἔλεγε τίποτε, ἀλλ' ὅταν ἔμεινε μόνη παρεδίδοτο εἰς δάκρυα.

Τέλος ἠγγέλθη καὶ δευτέρα παράστασις τοῦ Ἀμλέτου. Ὁ Ἀλβέρτος παρ' ὀλίγον ἀπέθνησκεν ὑπὸ τῆς χαρᾶς. Τὸ ἑσπέρας προσεποιήθη ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ἐνταμώσῃ παλαιὸν του τινὰ συμφοιτητὴν καὶ κρυφίως ἐπορεύθη εἰς τὸ θέατρον. Ἡ μίστρης Δάβιδσον διηγείρει τὸν αὐτὸν ἐνθουσιασμόν.

Μόλις μετὰ τὸ τέλος τῆς πρώτης πράξεως κατέπεσεν ἡ αὐλαία, ὁ Ἀλβέρτος ἐξῆλθε καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς εὐρίσκειτο ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ἡ ἠθοποιὸς προητοιμάζετο ν' ἀπέλθῃ, ὅτε λαμβάνων αὐτὴν ἀποτόμως ἀπὸ τοῦ βραχιόνος ὁ Ἀλβέρτος, τῇ λέγει·

— Κυρία, σὰς ἀγαπῶ ὡς παράφρων.

Ἐκπλαγεῖσα ἐκείνη ἤγειρεν ἀξιοπρεπῶς τὴν κεφαλὴν, παρετήρησε μεθ' ὑπερφηφάνειας τὸν νέον

ὅστις εἶχε τολμήσει νὰ τῇ ὀμιλήσῃ οὕτως, ἔπειτα δὲ βλέπουσα τὸ ὠραῖον πρόσωπον τοῦ Ἀλβέρτου, κατέστειλε τὴν ὀργὴν τῆς καὶ λαβοῦσα τὸν βραχίονα τῆς θαλαμηπόλου τῆς, ἔρριψε βλέμμα παράξενον ἐπὶ τοῦ νεανίου καὶ ἀπεμακρόνθη ἀφήσασα αὐτὸν ἐκστατικὸν ὡς κεραυνόπληκτον.

Δύο ἑβδομάδες διήλθον οὕτω καὶ ὁ χρόνος ἀντὶ νὰ ἐπενέγκῃ παρηγορίαν εἰς τὰ δεινὰ του ἠῤῥῆσαν τὸνναντίον τὴν πικρίαν αὐτῶν. Ἀφ' ὅτου εἶχεν ἀναπνεύσει τὸν ἔρωτα ἐκεῖνον, τὸ δηλητηριώδες ἐκεῖνο ἄνθος, τοῦ ὁποῖου τὸ μεθυστικὸν ἄρωμα βραδέως τὸν κατηνάλισκεν, ἀδιάφορος πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν ἦτο ἢ Ὁφελία, ἐπεδίωκε τὴν ἀπομόνωσιν, ὡς ἂν ἐφοβείτο μήπως ἐπέλθῃ θεραπεία εἰς τὸ πάθος, ὑπερ τὸν ἐκασάνιζε. Διέτρεχε τὰ περὶ τὴν πόλιν δάση καὶ τὸ πυκνὸν φύλλωμά των τῷ ἐφαίνετο μόλις ἐπαρκὲς εἰς τὸ νὰ κρύψῃ τοὺς ρεμβασμούς του. Ἐσπέρην τινὰ μετὰ μακρὸν ἐξοχικὸν περιπάτον, ἐκάθισε παρὰ τὴν ὄχθην ποταμοῦ καὶ τὸν παρετήρει ἡρέμα βέοντα καὶ ψιθυρίζοντα παρὰ τοὺς πόδας του, ἀναμέσον πυκνῆς φυτείας. Ἡ νύξ τὸν εἶχε καταλάβει ρεμβάζοντα. Καθ' ἣν στιγμὴν ἠτοιμάζετο νὰ σηκωθῇ εἶδεν εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην, ἀπέναντί του, ὀλισθαίνουσαν ἐλαφρὰν καὶ κλοπιάν, ὡς ἂν λευκὴν σκιάν, ζωηρῶς αἴφνης ὑπὸ τῆς σελήνης φωτισθεῖσαν· ἡ μορφή ἐκείνη ἐγένετο μᾶλλον εὐδιάκριτος εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ἦτο γυνὴ καὶ ἐν τῇ γυναικὶ ἐκείνῃ, ἂν καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις καὶ τὸ σκότος δὲν τῷ επέτρεπον νὰ διακρίνῃ τὰ χαρακτηριστικά τῆς, ἐνόμισεν ὅτι ἀνεγνώρισε τὴν Δάβιδσον. Ἐκείνη μόνη εἶχε τοιοῦτον ἀνάστημα καὶ βάδισμα τοιοῦτον. Προχωρήσασα ὀλίγον ἐπλησίασεν εἰς τὴν μικρὰν θύραν παραδείσου, οὐ αἰ δενδροστοιχίαι ἔφθανον μέχρι τοῦ ποταμοῦ, τὴν ἠνοιξε καὶ ἐγένετο ἄφαντος ὑπὸ τὰ δένδρα. Τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν ἐπανῆλθεν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. Ὑπῆρχεν ἐν πλοιαρίον προσδεδεμένον πρὸς τὴν ὄχθην· ὁ Ἀλβέρτος ἐρρίφθη ἐν αὐτῷ καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ἄλιεύς, εἰς ἃν ἀνῆκε τὸ πλοιαρίον. Τὸ ἰστίον ἀνεπετάσθη καὶ ἔπλεον οἱ δύο ἄνδρες ὁ μὲν ἄδων, ὁ δὲ ρεμβάζων. Εἶχον προχωρήσει μόλις ἑκατὸν βήματα, ὅτε φρικώδης φωνὴ ἀντήχησεν εἰς τὰς ἀκοὰς των. Ὁ Ἀλβέρτος ἐστράφη μετὰ σπουδῆς.

Λέμβος ἰστιοφόρος, ἥτις παρηκολούθει τὸ πλοιαρίον των, εἶχεν ἀνατραπῆ καὶ λευκὸν τι ὡς φάσμα γυναικὸς ἐπέπλεεν ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

— Ἐμπρός, γρήγορα, εἶπε, βοηθῶν τὸν ἄλιεα.

Φθάσας πλησίον εἰς τὸν λευκὸν ἐκεῖνον ὄγκον ἐρρίφθη ἐνδεδυμένος εἰς τὰ κύματα καὶ δεινὸς ὢν κολυμβητῆς κατῶρθωσε νὰ ἐπιβιβάσῃ εἰς τὸ πλοιαρίον του γυναῖκα λιπέθυμον. Ἦτο ἡ μίστρης Δάβιδσον. Μετὰ δέκα λεπτὰ εἰσῆρχετο

εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κρατῶν αὐτὴν πάντοτε εἰς τὰς ἀγκάλας του. Περὶ τὴν τετάρτην πρωϊνὴν ὄραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, εὐρίσκειτο γονατισμέ- νος παρὰ τὴν κλίνην τῆς διασήμευ ἠθοποιοῦ καὶ ἐκράτει ἐν ταῖς χερσὶ του τὴν χεῖρά της. Πε- ριέμενον ἀνυπόμονος ν' ἀνανήσῃ ἀπὸ τοῦ βραέος ὕπνου, ὅστις εἶχε διαδεχθῆ τὴν λιποθυμίαν.

Αἴφνης ἡ λευκὴ χεὶρ τῆς ἀσθενοῦς, ἐφ' ἧς κατ' ἐπανάληψιν εἶχεν ἐλαφρῶς μετὰ παλμῶν καρδίας ἐπιθέσει τὰ χεῖλη του, ἐκινήθη ὀλίγον, ἔπειτα δὲ δύο ὠραῖοι μέλανες ὀφθαλμοὶ, οὓς ἄ- νευ αὐτοῦ ἤθελε διὰ παντὸς κλείσει ὁ θάνατος, ἤρχισαν ν' ἀνοίγωνται.

— Σεῖς! τῷ λέγει, ἀποσύρουσα ἀποτόμως τὴν χεῖρά της, ἐκπληκτος καὶ πεφοβισμένη. Ἄλλὰ μετ' ὀλίγον τῷ ἔτεινε πάλιν τὴν χεῖρα, ἣν ἐκεῖνος κατεκάλυψε διὰ φιλημάτων καὶ προσ- βλέπουσα αὐτόν.

— Εὐχαριστῶ! τῷ λέγει.

Ὁ Ἄλβέρτος μόλις ἀνέπνευ. Ἦθελε νὰ ὀμι- λήσῃ, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο. Ἡ Δάβιδσον τὸν πα- ρεκάλεσε ν' ἀποσυρθῆ λέγουσα ὅτι ὁ ὕπνος τὴν εἶχεν ὠφελήσει καὶ ὅτι δὲν ἔπαυσε πλέον.

— Πρέπει, ἐξηκολούθησε, ν' ἀποσυρθῆτε, ὡσεὶ ἀπαντῶσα εἰς τὸ ἱκετευτικὸν βλέμμα τοῦ Ἄλ- βέρτου. Ἦτο δὲ γλυκεῖα καὶ τρέμουσα ἡ λαλιά της καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της πύρινοι.

Τότε ἠναγκάσθη ἐκεῖνος ν' ἀποσυρθῆ καὶ ἀ- πεμακρύνθη βραδέως, πολὺ βραδέως, προσηλω- μένους ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν χαρα- κτήρων ἐκείνων τῶν λατρευτῶν, ὡς ἂν νὰ μὴ ἠδύνατο νὰ καταλίπῃ τὸ δωμάτιον.

— ὦ! ἂν ἤξεύρετε πόσον σὰς ἀγαπῶ! εἶ- πεν ἑξαφνα ἀδυνατῶν νὰ κρατήσῃ ἑαυτοῦ ἐπὶ πλέον, ἂν τὸ ἤξεύρετε!

Αἱ ὠραὶ τῆς νεαρῆς γυναικὸς παρειαὶ ἐ- καλύφθησαν αἴφνης ὑπὸ ἐρυθμάτος.

— Ἀπέλθετε, ἀπέλθετε, εἶπε, καὶ μὴ ζητή- σιτε νὰ μ' ἐπανίδητε πλέον· θὰ σὰς φέρω δυ- στυχίαν.

— Τί λέγετε; ἀνέκραξεν ἐκεῖνος.

— Ἀπέλθετε διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀπέλθετε.

Καὶ δι' ἐνὸς κινήματος τῷ ἔδειξε τὴν θύραν. Ὁ Ἄλβέρτος ἐξῆλθε ρίψας ἐπ' αὐτῆς βλέμμα τὴν ἑκφρασιν τοῦ ὁποίου ἀδυνατεῖ τις διὰ λέ- ξων νὰ μεταφράσῃ.

Δ'

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ὁ Ἄλβέρτος Βάρνερ ἐκάθητο παρὰ τῇ μίστρες Δάβιδσον.

— Γνωρίζετε τῶρα τὸν βίον μου, τῷ ἔλεγε· ἔμεινα ὀρφανὴ εἰς τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν, ἐ- πεδόθη εἰς τὸ ἔσχατον διότι ἠθανόμην ἀκά- θεκτον πρὸς τοῦτο κλίσιν, ἡμῶν εἶκοσιν ἐτῶν, ὅτε ἐνουρηθῆν ἐξ ἔρωτος νεαρὸν τινα δικηγόρον τοῦ Λονδίνου, ὅστις με ἠγάπα μὲν κατ' ἀρχὰς ὡς παράφρων, με ἐγκατέλιπε δὲ αἰσχίῃ καὶ δειλό- τατα μετὰ δύο ἐτῶν γάμον. Εἶχον δοκιθῆ νὰ

ἐδικηθῶ ἐν τῷ προσώπῳ ἐκείνου, ὅστις τυχὸν ἤθελε μ' ἀγαπήσει, δι' ὅσα δεινὰ ὑπέφερον. Σὰς ὀφείλω τὴν ζωὴν, κύριε, καὶ δὲν θέλω νὰ σὰς ἀνταμείψω καθιστώσά σας δυστυχῆ. Εἶνε ἀκόμη καιρὸς, εὐκόλως θὰ με λησμονήσητε· ὡς χάριν σὰς τὸ ζητῶ νὰ μὴ μ' ἐπανίδητε πλέον. Μὴ μ' ἀναγκάσητε νὰ ἦμαι ἀγνώμων καὶ θὰ ἦνε αἰω- νία ἡ πρὸς ὑμᾶς εὐγνωμοσύνη μου.

— Τί ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ, κυρία; ὑπέλαθε μὲ ὑπόκωπον φωνὴν ὁ Ἄλβέρτος· ἡ θυσία ἦν ζη- τεῖτε ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις μου. Ἐπεθόμουν νὰ ἐξαναγκάσω εἰς λήθην τὴν καρδίαν μου, ἀλλ' αἰσθάνομαι ὅτι ποτὲ δὲν θ' ἠκατορθώσω. Ἄσ' ὅ- του σὰς εἶδον, νέον φῶς ἔλαμψεν ἐν τῇ ψυχῇ μου. Διὰ σὰς μόνον ὑπάρχω.

— Καλὰ! γίνετε λοιπὸν φίλος μου. . . .

— Ἐξακολουθεῖτε λοιπὸν ἀκόμη ν' ἀγαπάτε τὸν σύζυγόν σας;

— Ὅχι, κύριε, ἀλλ' ἐν ὅσῳ ζῆ δὲν θ' ἀγαπή- σω κανένα.

— Θεέ μου, Θεέ μου, ἐψιθύρισεν ὁ Ἄλβέρτος, κρῦπτων τὴν κεφαλὴν ἐν ταῖς χερσὶ του.

— Θάρρος, ὑπέλαθε μετ' ἀγαθότητος ἡ ἠ- θοποιοῦς, καὶ ὁ μοιραῖος αὐτὸς ἔρωσ. . . .

— Ποτὲ, ποτὲ, διέκοψε λέγων ὁ Ἄλβέρτος.

— Ἦουγάσετε καὶ ἐλπίασατε. Ὁ Θεὸς θὰ μὰς λυπηθῆ ἀμφοτέρους.

Ὁ Ἄλβέρτος σχεδὸν παράφρων ἠγέρθη καὶ χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν ἀπεμακρύνθη. Τὸ ἐσπέ- ρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ ἠθοποιοῦς ἔμαθεν ὅτι ὁ Ἄλβέρτος ἦτο μεμνηστευμένος. Κυρίην νεφέλη διῆλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, ἐφρικίασε καὶ ἠ- σθάνθη ἰσχυροὺς τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας της, ἀλλ' ὑπεῖκουσα εἰς τὸ καθῆκον· «προσιμῶ τοῦ- το», εἶπε καὶ ἐγένεξε βραδέως. Ἐπειτα διέταξεν ἂν παρουσιασθῆ ὁ Ἄλβέρτος νὰ μὴ τῷ ἀνοίξῃσι.

Τῷ ἔντι, κατ' ἐπανάληψιν παρουσιάσθη ὁ Ἄλβέρτος, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον νὰ γείνη δε- κτός. Ἐν τούτῳ ἐπλησίαζεν ἡ ἐποχὴ ἡ ὀρι- σθεῖσα διὰ τὴν τέλεσιν τῶν γάμων του. Τὴν προτεραιάν τῆς ὀρισμένης ἡμέρας ἐπορεύθη εἰς τοῦ μέλλοντος πενθεροῦ του. Ὁ Κ. Μύλλερ ἔ- λειπε. Ἡ Μαργαρίτα ἐξῆλθε τοῦ δωματίου της ἵνα δεχθῆ εἰς τὴν αἴθουσαν τὸν μνηστῆρά της. Τὸ πρόσωπόν της εἶχε διατηρήσῃ ἀπὸ τῆς λυ- πηρᾶς ἐσπέρας, καθ' ἣν εἶχε διῆδη τὸν ἀρχόμε- νον ἔρωτα τοῦ Ἄλβέρτου πρὸς τὴν μίστρες Δά- βιδσον, ἑκφρασίῃ τινα μελαγχολίας, ἣτις ἐπην- ἔξανε τὴν παρθενικὴν της καλλονήν. Ὁ Ἄλβέρ- τος βλέπων αὐτὴν ἐξεπλάγη ἀκουσίως. Οὐδέπο- τε εἶχεν εἶδει τόσο ἀφελῆ καὶ τόσο ὠραίαν τὴν Μαργαρίταν.

— Ἄλβέρτε, τῷ λέγει, εὐχαριστοῦμαι πολὺ ὅτι λείπει ὁ πατήρ μου, διότι ἔχω νὰ σὰς ὀ- μιλήσω.

Τὸν προσεκάλεσε νὰ καθήσῃ, ἐκάθισε καὶ αὐ- τῇ καὶ ἐξηκολούθησε·

— Ἐσκέφθην, Ἀλβέρτε, ὅτι καλὸν εἶνε νὰ σὰς ἀπαλλάξω τῆς ὑποσχέσεως, ἢν ἐδώκατε εἰς τὸν πατέρα μου τοῦ νὰ μὲ νυμφευθῆτε.

Ἐκθαμβος ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἀλβέρτος.

— Ἡπατήθημεν ἀμφοτέρω, ἐξηκολούθησεν ἡ Μαργαρίτα, χωρὶς νὰ τῷ δώσῃ καιρὸν ν' ἀποκριθῆ. Ἡπατήθημεν καὶ πρέπει νὰ διορθώσωμεν τὸ λάθος μας πρὸ τοῦ γεινῆ ἀνεπανόρθωτον.

— Μαργαρίτα! εἶνε ἀληθινὰ αὐτὰ τὰ ὁποῖα μοὶ λέγεις! ἀπήντησεν ὁ Ἀλβέρτος προσπαθῶν νὰ κρύψῃ τὴν χαρὰν του.

— Ἀληθέστατα. Ὁ πρῶτος ὄρος τῆς εὐδαιμονίας ἐν τῷ γάμῳ, Ἀλβέρτε, εἶνε ἡ συμφωνία τῶν ἔξων καὶ τῶν χαρακτήρων. Ἐξετάσασα δ' ἐμαυτὴν κατὰ βῆθος ἐνόησα ὅτι δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ σὰς καταστήσω εὐτυχή.

— Δὲν μ' ἀγαπάτε λοιπόν;

Ἡ Μαργαρίτα συνήθροισεν ὅλον της τὸ θάρρος καὶ ἀπήντησεν· «Ἐξέλαβον ὡς ἔρωτα τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην». Ἐπειτα ὡς νὰ εἶχε θρασυθῆ ὑπὸ τῆς ἐσχάτης ταύτης τόλμης ἐξῆλθεν ἀποτόμως ἀφίνουσα τὸν Ἀλβέρτον ἔκθαμβον καὶ ἀκίνητον.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν οἱ ἀρραβῶνες διελύοντο ὀριστικῶς καὶ ἡ Μαργαρίτα εἰσήρχετο εἰς ἕν μοναστήριον.

Συγχρόνως ὁ Φράγκ Βάρνερ ἐλάμβανεν ἐπιστόλιον τοῦ υἱοῦ του, ὅπερ περιεῖχε τὰ ἐξῆς·

«Ἄν ἀπόψε δὲν μὲ ἴδῃτε, δὲν θὰ ἔχητε πλέον τέκνον. ΑΛΒΕΡΤΟΣ.»

Ὁ Ἀλβέρτος, μὴ κατορθώσας νὰ λάβῃ παρὰ τῆς ἠθοποιοῦ τελευταίαν τιὰ συνέντευξιν, ἐγένετο ἄφαντος καὶ μάταιαι ὑπῆρξαν αἱ ἀναζητήσεις τοῦ πατρός του.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας τὸ πτώμα νεανίου αὐτοκτονήσαντος ἀνευρέθη ἐπὶ τῆς ἄμμου. Ὁ Φράγκ ἀνεγνώρισε τὸ σῶμα τοῦ δυστυχοῦς υἱοῦ του. Τὸ ἔθαψε καὶ τὸν ἐκλαυσεν πικρῶς. Μαθὼν δ' ἔπειτα τὰ κατὰ τὴν Δάβιδσον ὠρκίσθη νὰ ἐκδικήσῃ τὸ προσφιλές του τέκνον. Ἄλλ' ἡ ἠθοποιοὺς εἶχε καταλίπει κρυφίως τὴν Βιένναν καὶ οὐδεὶς ἤξευρε ποῦ εἶχεν ὑπάγει.

Τρεῖς μῆνες παρήλθον χωρὶς νὰ μάθῃ τίποτε ὁ Φράγκ. Ἐπὶ τέλους ὁ ἀπαρηγόρητος πατὴρ ἔμαθεν ὅτι ἡ Δάβιδσον καταλιποῦσα τὴν Ἀμερικὴν ἐπανήρχετο εἰς τὸ θέατρον τῶν πρώτων τῆς θριάμβων, τὸ Κόβεντ Γάρδεν τοῦ Λονδίνου, ἐνθα ἔμελλε νὰ παραστήσῃ τὸν Ὁθέλλου. Παρὰ χροῖμα καταλείπει τὴν Γερμανίαν καὶ φθάνει εἰς τὸ Λονδίνον. Μόλις ἔφθασε παρουσιάζεται εἰς τὸν θεατρῶνν τοῦ Κόβεντ-Γάρδεν.

— Κύριε, τῷ λέγει, εἶμαι ὁ Ροβέρτος Σμιδτ.

— Ὁ περίφημος τραγικὸς τῆς Γερμανίας;

— Μάλιστα, ἐπιθυμῶ νὰ εἰσέλθω πάλιν εἰς τὸ θέατρον.

— Πότε;

— Ἀμέσως.

— Τί θέλετε νὰ παραστήσητε;

— Τὸν Ὁθέλλου.

— Γαλλιστὶ θὰ παρασταθῆ ὁ Ὁθέλλου εἰς τὸ θέατρον μας καὶ ὄχι εἰς τὸ πρωτότυπον γνωρίζετε γαλλικά;

— Πολὺ καλὰ, ὅπως καὶ τὴν γλωσσάν μου.

— Λοιπὸν σὰς προσλαμβάνω.

— Καὶ ποῖος θὰ παραστήσῃ τὸ πρόσωπον τῆς Δεσδέμονας;

— Ἡ μίστρες Δάβιδσον, τὴν ὁποίαν περιμενομεν' θὰ τὴν γνωρίζετε ἐκ φήμης.

— Μάλιστα.

Τὴν ἐπομένην δευτέραν ἡ ἀγγελία τοῦ θεάτρου τοῦ Κόβεντ Γάρδεν διελάμβανε μεγάλοις γράμμασι τὰ ἐξῆς·

Τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν ὁ Μαῦρος τῆς Βενετίας τοῦ Σαίξπηρ ἐν γαλλικῇ μεταφράσει τοῦ Ἀλφρέδου δὲ Βιγνύ' τὸ πρόσωπον τοῦ Μαύρου θὰ παραστήσῃ ὁ ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΜΙΔΤ καὶ τὸ τῆς Δεσδέμονας ἡ μίστρες ΔΑΒΙΔΣΟΝ.

Ε'

Ἡ συρροὴ ἦτο μεγάλη εἰς τὸ Κόβεντ-Γάρδεν. Τὸ Λονδίνον ἅπαν εἶχε μετακομισθῆ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Θεάτρου.

Δύο διάσημοι τεχνῖται ἐνεφανίζοντο ἐπὶ τῆς Λονδινεῖου σκηνῆς. Ἡ παράστασις ἤρχισε.

Ὁ Ὁθέλλου παρουσιάσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς αἰγὴ βαθυτάτη.

Ὁ Ροβέρτος Σμιδτ, ἡγουμένων δαδοφόρων ὑπηρετῶν καὶ ἀκολουθοῦντος τοῦ Ἰάγου, προὐχώρησε μετ' ἀξιοπρεπείας. Ἦτο λαμπρὸς καὶ αἰ κινήσεις του μεγαλοπρεπέσταται.

Ἐν τῇ σκηνῇ τῆς βενετικῆς γερουσίας, ἦτο θαυμάσιος ἐν τῇ ἀπλότητί του ὅτε ἀπῆντα εἰς τὴν κατηγόριαν τοῦ Βραβαντίου, ἔπειτα ὅταν ἤρχισε τοὺς ὠραίους ἐκείνους στίχους, δι' ὧν γίνεται ἡ ἀφήγησις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔρωτος τῆς Δεσδέμονας, ἡ τραχὺ καὶ ἀλαζονικὴ φωνὴ του ἐπραῦνθη ὡς ἐκ μαγείας καὶ ἤκουε πλέον ἐμπαθῆ ἔραστὴν. Ποτὲ ὑποκριτῆς δὲν εἶχε παραστήσῃ τόσον ἐπιτυχῶς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἡ Δεσδέμονα παρουσιάσθη.

Καὶ ἤρχισε τότε μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων τεχνιτῶν ἀγὼν τέχνης καὶ μεγαλοφυΐας. Δισχίλιοι θεαταὶ ἀνευφήμουν ὡς μία φωνή.

Ἦρχισεν ἡ πέμπτη πρᾶξις. Εἶμεθα εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς Δεσδέμονας. Κοιμᾶται ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, ἡμιενδεδυμένη, ἀνυπόδητος, μὲ λευκὸν ἱμάτιον, μὲ τὴν κόμην κεχυμένην! Ὁ Ὁθέλλου ἢ μάλλον ὁ Φράγκ Βάρνερ εἰσέρχεται κρατῶν λύχνον ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ ἀκουμβῶν τὴν δεξιάν ἐπὶ τοῦ ἐγχειριδίου του. Ἀπέθηκε τὸν λύχνον ἐπὶ τινος τραπέζης, ἐπλησίασε πρὸς τὴν Δεσδέμοναν, τὴν παρετήρησε καὶ μὲ ζοφεράν φωνὴν λέγει·

Τὸ φῶς νὰ σβῆσω, καὶ ἔπειτα. . . τὸ φῶς αὐτὸ νὰ σβῆσω!

Σὺ φωτοδότη λειτουργεῖ, ἂν τώρα σὲ φασήσω, τὴν λάμπην πάλιν ἤμπορῶ νὰ σοῦ τὴν ξαναδώσω, ἂν μετανοήσω. Ἄλλ' ἔαν σοῦ πάρω μιὰν τὸ φῶς σου, σὲ, ποῦ ἡ φύσις σ' ἐπλάσε τὴν τέχνην τῆς νὰ δείξῃ, ποῖος Προμηθεὺς θὰ δυνηθῇ τὴν φλόγα νὰ μοῦ φέρῃ νὰ ξαναδώσω τέτοιον φῶς! Τὸ βέδον ἂν τὸ κόψω, δὲν ἤμπορῶ τὴν βλάστησιν καὶ πάλιν νὰ τοῦ δώσω. Θὰ μαραθῇ! . . .¹

Ἐστάθη λησιμονῶν πρὸς στιγμὴν τὸν σκοπὸν του. Ἐκυψε, τὴν ἠσπάσθη καὶ ἐξηκολούθησεν ἀμέσως:

Ὡ σὺ, μοργάτη ἀναπνοῆ, ποῦ τὴν δικαιοσύνην τὴν μισοπεθεῖς, τὸ σπαθὶ νὰ σπῆσῃ, — ἐν ἀκόμῃ ἀκόμῃ ἐν. . .

Ἐνταῦθα ἐξέλιπε σχεδὸν ἡ φωνὴ του καὶ πάλιν ἐξηκολούθησεν:

Ἀκόμῃ ἕνα, καὶ αὐτὸ νὰ ἦναι τελευταῖον. Δὲν ἐξανάγειν ποτὲ τόσον γλυκεῖα ἡ πείρα!

Συνεκινήθη ἐκ βάθους καρδίας τὸ θέατρον. Μὲ τόσον βαθύ αἰσθημα ἀπηγγέλησαν οἱ στίχοι, τόσον διαπεραστικόν, ὥστε τὸ δρᾶμα δὲν ἦτο πλέον ἰνδαλμα, ἀλλὰ πραγματικότης. Δὲν ἦτο πλέον Ὁθέλλος καὶ Δεσδέμονα, ἀλλ' ἀνὴρ μέλων νὰ φονεύσῃ γυναῖκα, γυνὴ μέλουσα ν' ἀποθάνῃ. Μετὰ τινος στιγμῆς περίφοβος ἐγειρέτο ἡ Δεσδέμονα ἀνύουσα ὅτι τὸν Κάσσιον ποτὲ τῆς δὲν τὸν ἠγάπησε. Ὁ Φράγκ τὴν διέκοψε:

Μὰ τὸν Θεόν, ἔ τὰ χέρια του τὸ εἶδα τὸ χαρτί.

— Τὸ μαρτῆλι. . . ἐψιθύρισε ἡ Δάβιδσον, νομίζουσα ὅτι ὁ ἠθοποιὸς κατὰ λάθος εἶπε χαρτὶ ἀντὶ μαρτῆλι, ὅπως εἶνε εἰς τὸ δρᾶμα:

Μὰ τὸν Θεόν, ἔ τὰ χέρια του τὸ εἶδα τὸ χαρτί.

ἐπανελάθεν ἐκεῖνος ἐπιμένων καὶ θέτων ὑπὸ τὰς ὄψεις τῆς μίστρας Δάβιδσον τὴν ἐπιστολὴν, ἣν τῷ εἶχε γράψῃ ὁ υἱὸς του τὴν παραμονὴν τοῦ θανάτου του. Ἡ νεκρὰ γυνὴ μόλις ἔρριψε τὰ βλέμματα ἐπὶ τῆς γραφῆς, ἀφῆκε φοβεράν κραυγὴν. Καὶ ὁ Βάρνερ ἐξηκολούθησε:

Τὸ εἶδα, ὦ ἐπίορκη! Πετρώνει τὴν καρδίαν μου!

καὶ ἐκεῖνα πῶχον εἰς τὸν νοσην, μὲ θέλεις νὰ τὸ κάμω ὡς φονικόν. . .

Ταῦτα λέγων δὲν ἦτο πλέον ἄνθρωπος, ἀλλὰ λέων βρυχώμενος: ἐπνεεν ἐκδικήσιν. Καὶ ἡ σκηνὴ ἐξηκολούθησε. Ἦτο φοβερὰν τὸ δρᾶμα διὰ τοὺς ὑποκριτὰς, θαυμάσιον διὰ τοὺς θεατὰς, οἵτινες δὲν ἤξευρον τὸ μυστήριον, τὸ ὁποῖον εἶχε μαντεύσει ἡ Δάβιδσον:

. . . Αὐρίον, ἂν θίλῃς, σκότωσέ με!

ἀπόψε ὅμως ἄφησε νὰ ζήσω. . .

ὑπέλαθεν ἐκεῖνη μὲ ἀδύνατον φωνὴν, ἀλλ' ὁ Φράγκ:

. . . ἀναβολὴν δὲν ἔχει!

ἀνέκραξε καὶ κρατῶν αὐτὴν προσπαθοῦσαν νὰ διαφύγῃ τὴν ρίπτει ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ τὴν μαχαιρώνει.

Ἐστῆναξεν στενωχὸν ὑπόκωφον, ἡ φωνὴ τῆς ἐσβέσθη καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν χειροκροτημάτων κατέπεσεν ἡ αὐλαία. Ὁνεῖρον ἦτο ἡ παράστασις ἐκεῖνη: μετὰ στιγμιαίαν σιγὴν ἤρχισαν πάλιν τὰ χειροκροτήματα καὶ πάντες ἐζήτουν νὰ

1. Ἐκ τῆς μεταφράσεως τοῦ κ. Δ. Βικλά.

ἴδωσι τὸν Ὁθέλλον καὶ τὴν Δεσδέμοναν. Ἀνεπετάσθη ἡ αὐλαία καὶ εἶδον μὲ ἀγρίους ἐφθαλμοὺς τὸν Βάρνερ καὶ κάτωχρον, τὴν δὲ Δάβιδσον ἄπνον καὶ αἱματόφυρτον. Τρόμος κατέλαβε τότε τὸ θέατρον. Ὁ Φράγκ ἦτο παράφρων, ἡ δὲ Δεδέσμονα ὡς ἐκ θαύματος μόνον ἠδύνατο νὰ σωθῇ, κατὰ τὴν ἀπόφανσιν τῶν ἰατρῶν.

Μετὰ ἕνα μῆνα ἡ ἠθοποιὸς εἶχε σωθῆ, ἔκτοτε δὲ ὠνόμασεν ἑαυτὴν Στέλλαν Μόντη καὶ οὐδὲ στιγμὴν ἀφῆκε μακρὰν τῆς τὸν δυστυχεῖ πατέρα. Ἠθέλησε νὰ ἐξιλεώσῃ τὴν σκιάν τοῦ υἱοῦ, ὃν ἀκουσίως ὠδήγησεν εἰς τὸν θάνατον, περιποιουμένη τὸν παράφρον πατέρα του.

[Alphonse Brot].

Σ.

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

(Ἐκ τῶν τοῦ Φραγκίσκου Σαρσέ.)

Εὐρὸ καὶ λαμπρὸν φαίνεται ἐν ἀρχῇ τὸ στάδιον τοῦ ὑπαλλήλου. Γνωστὰ πάντως ὑπάρχουσι τῆς νεότητος αἱ φαντασμαγορίαι. Πιστεύει πάντοτε ὅτι μακρὰν νὰ προχωρήσῃ μέλλει, ὅτι λίαν ὑψηλὰ θὰ προαχθῇ. Εἰς ὀφθαλμοὺς εἰκοσαετῆς τὸ μέλλον διάχρυσον παρίσταται, περιβαλλόμενον αἴγλην. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι, λαβὼν τὸν πρῶτον διορισμὸν μου, ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν ὑπουργόν. Τότε καὶ μόνον εἶδον τὸ πρόσωπον ἐνὸς τῶν ἐξόχων τούτων ὑποκειμένων. Ἀφοῦ πολλὰς ἀπέτεινέ μοι ἐπιπλήξεις, ὅτι κακὰς δῆθεν εἶχεν ἤδη περὶ ἐμοῦ πληροφορίας, ἐπὶ τέλους εἶπέ μοι, μέλλορ λαμπρὸν ἐνὸς πύον σου ἐκτείνεται: δὲν δύνασθε δὲ νὰ πετύσητε ὁποῖον ἀποτέλεσμα παρήγαγεν ἐν ἐμοὶ ἡ λέξις ἐκεῖνη: ὑπερχάρην. Ἄ! τὸ εἶδον τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο μέλλον!

Παρατύχη δὲ καὶ τὸ χρηματικὸν προσεπέρχεται κέρδος. Οἶα γοητεία! Ἄ! οἰκτιρῶ τοὺς πλουσίους: οἶα ἡδονὰς ἀγνοοῦσιν οὗτοι! Πρῶτην φορὰν τὴν τριακοστὴν πρῶτην τοῦ μηνὸς νὰ αἰσθάνηται τις ἐν τῇ παλάμῃ τὰ ὑπὸ τοῦ ταμίου ἐκτιθέμενα χρήματα, ἀνθ' ὧν ἡμῖσιαν μόνον δωδεκάδα δίδει ὑπογραφῶν! Πόσον ἀρμονικὸς τυγχάνει ὁ μικρὸς ἐκεῖνος ἤχος, ὃν ἀναπηδῶντα παράγουσι! Ψιθυρίζουσι πράγματα τόσον τρυφερά, τόσον εὐάρεστα διηγοῦνται πράγματα. . . Τὴν πρῶτην φορὰν λέγω, διότι ὁ ἄνθρωπος ταχέως κορέννεται.

Ἐπειτα ἐνοικιάζει οἶκημα ἐν τῇ πόλει: μέχρι τοῦδε ἐντὸς τοῦ λυκείου κατόκει, ἐντὸς σχολῆς δημοσίας. Οὐδέποτε ἔμενε μόνος ἐκεῖ, οὐδ' ὅταν ἔμελλε νὰ κοιμηθῇ. Τότε ὅμως κατὰ πρῶτον μένει ἐλευθερός: ἐνθυμοῦμαι, εἰσηρχομένη καὶ ἐξηρχομένη πολλὰκις ἐν τῷ δωμάτιῳ μου, ὥστε θέλων νὰ πεισθῶ ὅτι οὐδεὶς νὰ μ' ἐνοχλήσῃ ἠδύνατο: ἀλλ' οἶμοι! μετὰ μικρὸν ὁ κόρος ἐπέρχεται.

Οἱ κατοικήσαντες ἐν ἐπαρχίᾳ καλῶς γινώσκουσι τοῦτο: οὐδὲν ἀνιαιώτερον τῆς κατοικίας ὑπαλλήλου. Συνίσταται αὕτη εἰς δωμάτιον μετ'